

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

του Αρχιεπισκόπου προς την Ιεραρχία του Οκτωβρίου 2003

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Μεσσηνίας κ.κ. Χρυσόστομε, Αντιπρόεδρε τῆς Ι.Σ.Ι.

Σεβασμιώτατοι καί ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Ἡ κατ' ἔτος τακτική συνέλευσις τῆς Ι.Σ.Ι. ἀποτελεῖ ὅπωςδῆποτε γεγονός πολυσήμαντο γιά τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας καί δέον νά συνιστᾶ σημεῖον ἀναφορᾶς Κλήρου καί λαοῦ, ἐπειδή εἶναι ἡ κορυφαία ἐκδήλωση τοῦ Συνοδικοῦ συστήματος, τοῦ διέποντος ἀπ' αἰώνων τήν ἱστορικήν πορείαν τῆς Ἐκκλησίας. Κατ' αὐτήν, ὡς γνωστόν, δέν συζητοῦνται μόνο τά ἀνακύπτοντα σοβαρά ζητήματα εἰς τήν πορείαν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, οὔτε γίνεται μόνο σφαιρική οὕτως εἰπεῖν ἐνημέρωσις τῶν μελῶν τῆς ἐπί τῶν διατρεξάντων σοβαρῶν προβλημάτων καί τῆς ἀντιμετώπισεώς των παρά τῆς Δ.Ι.Σ. - ὧν ἐννοεῖται δέν ἐμπίπτουν εἰς τήν ἀποκλειστικήν ἀποφασιστικήν ἀρμοδιότητα τῆς ΙΣΙ, -ἀλλά προσφέρεται παραλλήλως ἡ εὐκαιρία τῆς ἀδελφικῆς ἀναστροφῆς καί κοινωνίας τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀγάπης καί τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος, πρὸς ἀμοιβαίαν ἐνίσχυσιν στόν προκείμενον ἀγῶνα ὑπέρ τῆς εὐσεβείας μας, ἀλλά καί παρηγορίαν στίς θλίψεις πού δοκιμάζομεν ἔνεκα τῆς προοιούσης ἐξελίξεως τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινωνίας ὡς κοσμικῆς, ὡς κοινωνίας δηλαδή οὐσιαστικά χωρὶς Θεό. Διὰ τοῦτο καί εὐχαριστοῦμεν ἀπό καρδίας τόν Κύριό μας καί Δομήτορα τῆς Ἐκκλησίας, διότι καί ἐφέτος μᾶς χαρίζει τήν εὐλογημένην αὐτήν εὐκαιρία, τήν ὁποίαν καί ἀξιοποιοῦμε κατά τόν καλύτερο τρόπο, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ποιμνίου μας καί τῆς μέσα στόν κόσμο πορείας καί θέσεώς μας.

Εὐχαριστοῦμεν ἐπίσης τόν Κύριόν μας καί διὰ τās θλίψεις τās εὐρούσας ἡμᾶς σφόδρα καθὼς καί διὰ τήν ὑπομονήν καί διάκρισιν τās ὁποίας μᾶς ἐξησφάλισεν εἰς τήν ἀντίκρουσιν τῶν δηλητηριωδῶν καί πεπυρωμένων βελῶν τοῦ πονηροῦ, βελῶν τὰ ὁποία ἐξεπορεύθησαν ἄλλοτε μὲν ἔσωθεν τῆς αὐλῆς μας καί ἄλλοτε ἔξωθεν αὐτῆς. Ἀμετροέπειες, εὐκολος κριτική καί ἀμφισβήτησις καί αὐτῆς εἰσέτι τῆς ἀγάπης μας πρὸς τήν Ἐκκλησίαν, κακοπιστία, φθόνος καί ἔρις ὑπῆρξαν χαρακτηριστικά σημεῖα τῆς ιδιόρρυθμης αὐτῆς διαπάλης. Ἄλλωστε, κατά τόν θεῖον Γρηγόριον τόν Θεολόγον, «πάντες εἰ ἐσμέν εὐσεβεῖς ἐξ ἑνός μόνον, τοῦ καταγινώσκειν ἄλλων ἀσέβειαν» (Λόγος β, Ρ.Γ. τ. 35, 485). Καί πάλιν κατά τόν αὐτόν ἅγιον Πατέρα «ἄπτεται γάρ οὐ τῶν πολλῶν μόνον, ἀλλά καί τῶν ἀρίστων ὁ μῶμος ὡς μόνον ἂν εἶναι τοῦ Θεοῦ τό παντελῶς ἄπταιστον καί ἀνάλωτον πάθεισιν» (Ἐπιτάφιος εἰς τόν Μ. Βασίλειον Ρ.Γ. τ. 36, 533). Εἴμεθα ἐπίσης εὐγνώμονες πρὸς τόν Κύριον διότι κατά τήν προλαβοῦσαν Συνοδικήν περίοδον, τὰ μετέχοντα τῆς ΔΙΣ μέλη τῆς Ἱεραρχίας διεπνέοντο ἅπαντα ἀπό βαθεῖαν ἐπίγνωσιν καί ὑπευθυνότητα ἐναντι τῶν ἀναφύεντων προβλημάτων καί διὰ τῶν σοφῶν ὑποδείξεῶν των ὠδήγησαν τὰ πράγματα εἰς ὀμαλὰς λύσεις, τοῦθ' ὅπερ καί προσδοκῶμεν καί ἐλπίζομεν νά συμβῆ καί κατά τήν μόλις πρὸς μῆνός ἀρξαμένην νέαν συνοδικήν περίοδον. Ἡμεῖς προσωπικῶς ἀγαπῶμεν καί τιμῶμεν ἐξίσου ἅπαντες ἀνεξαιρέτως τούς ἐν Χριστῷ Ἀδελφούς καί ἔχομεν ἀποδείξει ἐπανειλημμένως τοῦτο δι' ἔργων καί εὐπρεπείας, ἡ ὁποία ἐπιθυμοῦμεν νά μᾶς χαρακτηρίζει εἰς ὅλας μας τās ἐνεργείας. Καί ὅταν ἀκόμη δεχόμεθα ἄδικον καί ἀμετροεπῆ κριτικήν δέν ἔχομεν ἐπιτρέψει εἰς τόν ἑαυτόν μας προσωπικήν ἀντιδικίαν, οὔτε μείωσιν τῶν πρὸς τούς εὐαρίθμους ἐπικριτάς μας αἰσθημάτων μας, παρά τό γεγονός ὅτι ἔντονον ἀναδύεται ἐκ τῶν μυχιῶν μας τό παράπονον τῆς ἐθελουφλότητος καί βαναυσότητος αἱ ὁποῖαι συνοδεύουν κατά κανόνα τὰ ἐκτοξευόμενα ἐναντίον μας βέλη, ὡς εἴμεθα εἰς θέσιν νά ἀποδείξωμεν ἀνά πᾶσαν στιγμὴν ἐντός τῆς αἰθούσης ταύτης, εὐκαιρίας δοθησομένης.

Ἐπειδή διὰ λόγους ἐξοικονομήσεως χρόνου δέν πρόκειται ἐφέτος νά σᾶς παρουσιάσω, ὡς ἔπραττα κατά τὰ περασμένα χρόνια, μέ Εἰσαγωγικήν ὁμιλία μου, τὰ οὕτως εἰπεῖν πεπραγμένα τῆς ληξιάσης Συνοδικῆς περιόδου πρὸς ἐνημέρωσίν σας, ἐσκέφθην νά συμπεριλάβω στήν προσφώνησή μου αὐτή περιληπτικά μερικά ἀπό τὰ σοβαρότερα θέματα πού ἀνέκυψαν, εἴτε ἀνεφάνησαν κατά τήν διάρκειαν τῆς ὑφ' ἱστορήσιν περιόδου, ἢ ἐκληροδοτήθησαν σ' αὐτήν ἀπό τό παρελθόν, μόνο καί μόνο γιά νά συνειδητοποιήσετε ἀκόμη περισσότερο τούς ἀποκαλυπτικούς καιρούς τῆς μετανεωτερικῆς μας ἐποχῆς, πού ἐπιβάλλουν σέ ὅλους μας νῆξημένη ἐγρηγορήσῃ, καί σοβαρῆ ἐνασχόλησῃ μέ τὰ οὐσιώδη, ἐνῶ παράλληλα μᾶς ἀναγκάζουν νά ἀνακαλέσουμε στήν μνήμη μας μερικῆς ἀλήθειες ὅτι δηλ. ἡ Ἐκκλησία ἐπιτελεῖ τό σωστικό τῆς ἔργου ὄχι μέ ἐκεῖνα πού συνήθως πρᾶττει, οὔτε μέ ἐκεῖνα πού λέγει, ἀλλά μέ αὐτό πού εἶναι. Δηλ. τήν πίστη ἑνός «καινοῦ» κόσμου διαφοροτικοῦ

ἀπό τόν φθαρτό καί συμβατικό στόν ὁποῖο ζοῦμε, καί τή βίωση τῆς προσδοκώμενης Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πού δέν εἶναι ἀπλά μιά ἐσχατολογική μόνον ὄντοτητα, ἀλλά ἀποτελεῖ καί μιά χειροπιαστή πραγματικότητα, ἐναλλακτική πρόταση ζωῆς, ὑπέρβαση τῆς καθημερινότητας καί τῆς φθαρτότητας τῆς χοϊκῆς ζωῆς μας.

Αναγκαστικά ὁ λόγος μου αὐτός θά εἶναι περιληπτικός καί σύντομος, ἀλλά σαφῆς καί περιεκτικός. Ἄλλωστε τά ἐκδιδόμενα εἰς τό τέλος ἐκάστης μηνιαίας Συνόδου δελτία τύπου ἐπὶ τῶν ληφθεισῶν κατά τάς συνεδριάς ἀποφάσεων, ἔχουν τηρήσει κατά βάσιν ἐνήμερον τήν Ἱεραρχίαν ἐπὶ τῶν σοβαρωτέρων ὑποθέσεων πού ἀψηχόλησαν τό διαρκές συνοδικόν μας ὄργανον.

1. Κορυφαία μέριμνά μας καί κατά τό διαρρέυσαν χρονικό διάστημα ὑπῆρξεν ἡ ἀνάγκη ἐσωτερικῆς ἀναδιοργάνωσης τῶν ὑπηρεσιῶν καί τῶν στελεχῶν μας κυρίως. Τό ἔμφυχο στελεχιακό μας δυναμικό παραμένει ἡ μεγάλη μας δύναμη ἀλλά καί ἡ μεγάλη μας ἀδυναμία ταυτοχρόνως τόσο στή διοίκηση, ὅσο καί στήν ἱεραποστολή ἐνώπιον τῶν προκλήσεων τοῦ κόσμου γιά μιά συνεχή μαρτυρία ζωῆς καί πίστεως. Ἡ καλλιέργεια πρωτίστως τῶν ἱερατικῶν κλίσεων καί ἡ ἐξασφάλιση νέων καί προσοντούχων κληρικῶν ἐπέβαλαν τήν σέ βάθος ἀνάλυση τοῦ θέματος αὐτοῦ, ὅπως ἀνεπτύχθη πρό ἔτους στήν αἴθουσα αὐτή, προκειμένου νά συναχθοῦν σοφά καί κυρίως ρεαλιστικά συμπεράσματα καί νά ὑπερπηδηθοῦν θεσμικές ἀγκυλώσεις καί πεπαλαιωμένες ἀντιλήψεις πού ἐμποδίζουν τήν προσέλευση στόν κλῆρο νέων ἀνθρώπων. Κατά τήν διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης Συνόδου θά παρουσιασθοῦν τά συμπεράσματα στά ὁποῖα κατέληξαν οἱ 4 ὁμάδες ἐργασίας πού συνεκροτήθησαν μετά τήν σχετική εἰσήγηση τοῦ Σεβ. Θηβῶν κ. Ἰερωνύμου καί τό ἀποτέλεσμα τῆς ἐπεξεργασίας πού αὐτά ὑπέστησαν ἀπό τήν ΔΙΣ. Παραλλήλως συνεχίσθησαν τά προγράμματα τῆς διά βίου ἐπιμόρφωσης τῶν στελεχῶν μας, τά συνέδρια, οἱ ἡμερίδες, τά πνευματικά συμπόσια καί ὅλες οἱ συναφεῖς δραστηριότητες προκειμένου τά στελέχη μας νά ἀναχθοῦν σέ ἀνώτερα ἐπίπεδα ἐκπαίδευσης καί μάθησης γιά νά καταστοῦν κατάλληλότερα καί ἱκανότερα νά ἀντιμετωπίζουν τίς ἀνάγκες τῶν καιρῶν.

Πρέπει νά ὁμολογήσουμε ὅτι δέν διαθέτουμε στό βαθμό πού θά ἐπιθυμοῦσαμε αὐστηρῶς ἐπιλεγμένα στελέχη σέ ἀριθμό ἀνάλογο τῶν συνεχῶς ἀύξανόμενων ἀναγκῶν μας, καί δέν ἀσκοῦμε συστηματικά πρακτικές ποιοτικῆς ἀναβάθμισης καί ἀνανέωσης. Ἡ ἔλλειψη αὐτή μᾶς ὀδήγησε, ὅπως λεπτομερῶς ἀνελύσαμε πρὸς τήν ΔΙΣ, στήν ἀνάγκη καθιερώσεως ὑποτροφιῶν σέ νέους καί γιά γνωστικά ἀντικείμενα, τά ὁποῖα μέχρι πρό τινος ἐθεωροῦντο ἀδιάφορα γιά τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι μέ τήν ἐναρξη τοῦ νέου προγράμματος αὐτή τήν ὥρα σπουδάζουν στό ἐξωτερικό μέ ὑποτροφία τῆς Ἐκκλησίας νέοι στή Βιοηθική, στή δημοσιογραφία, στή διοίκηση, στίς διεθνείς σχέσεις, στήν τεχνική τῆς τηλεόρασης, στή ναοδομία, κλπ. Ταυτόχρονα προωθήσαμε πρόγραμμα ταχείας ἐκμάθησης τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης ἀπό ὁμάδα 25 νέων κληρικῶν τῆς Ι.Α.Α., τό ἴδιο δέ συνεστήσαμε, μέ ἀπόφαση τοῦ ΔΙΣ καί πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχες, σέ μιά προσπάθεια νά ἀποκτήσουμε στελέχη κατηρησιμένα καί γλωσσομαθῆ, διότι καί στό σημεῖο αὐτό ὑστεροῦμε. Κάθε ὅμως προσπάθειά μας νά ἐπιμορφώσουμε τά ὑπάρχοντα στελέχη μας καί νά ὀργανώσουμε τό χῶρο μας εὐκόλα διαστρέφεται καί παρουσιάζεται ἄλλοτε μὲν ὡς δῆθεν ἐκκοσμίκευση, ἄλλοτε δέ ὡς δῆθεν ἀπομίμηση βατικανείων μεθόδων ὀργάνωσης, ἐνῶ τό ἀληθές εἶναι ὅτι ὁ κόσμος ἀλλάζει καί τό σκηνικό μεταβάλλεται καί ὁποῖος δέν τό ἀντιλαμβάνεται ἀδικεῖ καί τόν ἑαυτόν του καί τήν Ἐκκλησία.

Παραλλήλως μελετήσαμε τίς δυνατότητες ἀλλαγῶν στίς δομές τοῦ ἱεραποστολικοῦ μας ἔργου ὡς λ.χ. τήν ἀναδιοργάνωση τοῦ θεσμοῦ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, τήν ἀναδιάρθρωση τῶν ἐνοριῶν τῶν μεγάλων ἀστικῶν κέντρων, τήν ἀσκησιμὴν μέ νέες μεθόδους τῆς ποιμαντικῆς, τήν ἀνάληψη πρωτοβουλιῶν σέ νέους κρίσιμους τομεῖς, ὅπως εἶναι λ.χ. τά ναρκωτικά. Σέ ἐπίπεδο κεντρικῆς διοικήσεως ἐτοιμάσαμε τόν Κανονισμό λειτουργίας τῶν Συνοδικῶν καί τῶν Εἰδικῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, φροντίσαντες νά διευκολύνουμε τήν αὐτενέργεια καί τήν ἀνάληψη πρωτοβουλιῶν ἀπό τοὺς Γραμματεῖς κυρίως, οἱ ὁποῖοι, ἐπειδὴ εἶναι μόνιμα ἀψηχολημένοι μέ τά εἰδικὰ θέματα ἐκάστης Ἐπιτροπῆς, φρονοῦμεν ὅτι δέν πρέπει νά περιορίζονται στήν τυπική διεκπεραίωση μόνο τῶν λαμβανομένων ἀποφάσεων, ἀλλά νά ἀναλάβουν ἔργον συντονισμοῦ, μέ τή συνεργασία τῶν Προέδρων τῶν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ αὐτοὶ εἶναι μόνιμα στελέχη τῶν Ἐπιτροπῶν καί πρέπει νά κληθοῦν νά κινήσουν διακριτικά τό μηχανισμό λειτουργίας καί ἀποδοσῆς τῶν. Ὑπάρχουν καί ἄλλες προτάσεις πού μελετῶνται καί θά ὠριμάσουν γιά νά ἀχθοῦν πρὸς συζήτηση ἐνώπιον εἴτε τῆς ΔΙΣ, εἴτε τῆς ΙΣΙ. Ὅμως εἶναι ἀνάγκη νά ὑπογραμμίσω ἐδῶ τίς δυσκολίες προσαρμογῆς πρὸς τίς νέες συνθηκῆς πού διαμορφώνονται, δυσκολίες πού ἀπορρέουν ἀπὸ τή φύση τοῦ μηχανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καί ἀπὸ τήν ἀπουσία σχετικοῦ προβληματισμοῦ. Πιὸ εὐκόλο εἶναι νά ὀχυρώνεται κανεὶς πίσω ἀπὸ τήν δῆθεν πνευματικότητα πού τόν ἐνδιαφέρει γιά νά ἀπορρίπτει κάθε ἀνανεωτικὴ προσπάθεια. Ἀλλά καί κάθε σχετικὴ πρόταση γιά νά εἶναι βιώσιμη καί κυρίως ἀποτελεσματικὴ θά πρέπει νά ἐκκινᾷ ἀπὸ εἰλικρινῆς ἐνδιαφέρον γιά τήν πρόοδο τῆς

Ἐκκλησίας καί ὄχι ἀπό στενόκαρδες καί ὀπισθόβουλες σκέψεις, πού ἀποβλέπουν στήν ἱκανοποίηση στείρων παθῶν καί μικρῶν ἐπιδιώξεων προσωπικοῦ χαρακτήρα.

2. Κατά τήν διαρρεύσαν περίοδον ἐκυριάρχησεν ἡ νέα Συνταγματική Συνθήκη τῆς Ε.Ε. καί ἡ προσπάθεια γιά τήν ἀναφορά στό προοίμιόν τῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς θεμελίου τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Γιά τό ζήτημα τοῦτο ἡ Ἐκκλησία μας πολλακίς διεκήρυξε τήν ἐπίσημη θέση τῆς ὅτι ἡ μνεία καί τοῦ Χριστιανισμοῦ μεταξύ τῶν πνευματικῶν ρευμάτων πού διεμόρφωσαν τήν Εὐρώπη –κλασσική ἑλληνική ἀρχαιότης, καί ρωμαϊκό δίκαιο– εἶναι ζήτημα ἱστορικής μνήμης καί αὐτοσυνειδησίας, γραπτά δέ ὑπομνήματα ἐπ’ αὐτοῦ ἀπηυθύνθησαν πρὸς τήν ἑλληνική κυβέρνησι, τίς ἐτεροδόξες εὐρωπαϊκές Ἐκκλησίες, πρὸς τὰ θεσμικά ὄργανα τῆς Ε.Ε., τούς εὐρωβουλευτές μας, καί τον κ. Βαλερύ Ζισκάρ Ντ’ Ἐσταίν πρ. Πρόεδρο τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καί Πρόεδρο τῆς Συνέλευσης ἡ ὁποία ἐπεξεργάσθη τό ὑπό συζήτηση Εὐρωπαϊκὸ Σύνταγμα μέ τόν ὅποιον συνηντήθημεν στήν Ἀθήνα καί εἶχαμε καί σχετική προφορική συζήτηση. Παραλλήλως εἶχαμε προσωπικές συναντήσεις τόσο μέ τό Προεδρεῖο τοῦ Εὐρ. Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν ΚΕΚ στήν Ἀθήνα, ὅσο καί μέ τόν ἀποχωροῦντα Γεν. Γραμματέα τοῦ Π.Σ.Ε. δρ. Ράιτσερ, στήν προσπάθειά μας νά ἐξασφαλίσουμε συναντίληψη στήν ἀποκατάσταση τῆς ἱστορικής ἀλήθειας. Γραπτὸ μήνυμα ἀπηυθύνσαμε καί πρὸς τόν Πάπαν Ρώμης Ἰωάννην-Παῦλον ΙΙ καθὼς καί πρὸς τόν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην καί τούς λοιπούς Προκαθημένους τῶν ἁγίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἐπίσης γιά τόν ἴδιο σκοπὸ συνεκαλέσαμεν στήν Ἀθήνα στίς ἀρχές Μαΐου διευρωπαϊκὸ Συνέδριον μέ θέμα «Ἀρχές καί ἀξίες γιά τήν οἰκοδόμησι τῆς Εὐρώπης» οἱ ἐργασίες τοῦ ὁποίου ἐστέφθησαν, κατὰ γενική ὁμολογία, ἀπὸ μεγάλη ἐπιτυχία. Σ’ αὐτὸ μετέσχον χριστιανοὶ ὄλων τῶν ὁμολογιῶν, καθὼς καί πολιτικοὶ ἀπὸ τήν Ἑλλάδα καί τήν ὑπόλοιπην Εὐρώπη, πού ὅλοι διετράνωσαν τίς θέσεις των, ὅμοιες μέ τίς δικές μας, γιά τίς χριστιανικὰς ἀξίες πού βρίσκονται στή βάση καί στίς ρίζες τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἀτυχῶς οἱ προσπάθειες πού ἀπὸ κοινού μέ τήν Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία κατεβάλαμε δέν ἐτελεσφόρησαν καί ἐνῶ στό σχέδιον προοιμίου τῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης εἶχαν συμπεριληφθεῖ ὡς ρίζες τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης, ὁ κλασσικὸς Ἑλληνισμός, τό ρωμαϊκὸ Δίκαιο καί ὁ Διαφωτισμός, οἱ εὐρωπαῖοι πολιτικοὶ πρό τῶν πιέσεων καί τοῦ κινδύνου νά ἀναγραφεῖ καί τό ὄνομα τοῦ Χριστιανισμοῦ, διέγραψαν καί τίς προηγούμενες ἀναφορές, καί τοῦτο παρά τίς θαρραλέες σχετικές διακηρύξεις τῶν παλαιῶν πατέρων τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης, πού πρὶν ἀπὸ 50 καί πλέον χρόνια εἶχαν διακηρύξει ὅτι «Ἄν ὁ Χριστιανισμὸς ἐξαφανισθεῖ μιά μέρα, τότε θά ἐξαφανισθεῖ ὁλόκληρος ὁ πολιτισμὸς μας» (Τ. Ἑλλιστ). Τέλος ἡ ΔΙΣ, μέ τήν εὐκαιρίαν τῆς Θρονικῆς μας ἑορτῆς, ἀπήυθυνεν ἀπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐμπνευσμένον Μήνυμα πρὸς τούς εὐρωπαίους, ὑπογραμμίζοντας τό ἀτόπημα τῆς διαγραφῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τό προοίμιον τοῦ σχεδίου Συντάγματος. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι κατὰ τήν ὁμιλίαν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου στίς 29-6-03 ἐζητήσαμεν τήν εὐρεῖαν συμμετοχὴν τῶν λαῶν στήν ἀποδοχὴ τοῦ νέου Συντάγματος, ὥστε στό μείζον τοῦτο θέμα νά προσδοθῆ τό μέγιστον δυνατό κῦρος μέ τήν ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν τῆς ἄμεσης δημοκρατίας. Τὰ κείμενα τῆς Διακηρύξεως, καί τῆς ὁμιλίας μας στὸν βράχον τοῦ Ἀρείου Πάγου στήν ἑλληνικὴ καί ἀγγλικὴ γλῶσσα ἐξεδόθησαν σέ αὐτοτελὲς καλλιτεχνικὸ φυλλάδιον καί ἀπεστάλησαν πρὸς τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη τόσο στήν Ἑλλάδα, ὅσο καί στό ἐξωτερικόν. Ἡ ἀποστολὴ αὐτὴ συνοδεύθη μετ’ ἐπιστολῆς πρὸς τίς Εὐρωπαϊκὰς Ἐκκλησίας γιά μιά συστράτευση στὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ στό προοίμιον καί κατὰ τῆς περιθωριοποίησός του.

3. Κατὰ τήν ἴδιαν περίοδον εἰς τήν Πατρίδα μας καί εἰς ἄλλας χῶρας προωθήθησαν οἱ ὑλιστικὰς καί ἄφρονες ὠφελιμιστικὰς ἀντιλήψεις καί εἰς τόν ἄνθρωπον. Ἡ φθοροποιὸς χρῆσις τῆς τεχνολογίας σέ βάρος τοῦ περιβάλλοντος τώρα ἄρχισε νά προωθεῖται καί σέ βάρος τοῦ ἴδιου τοῦ ἐφευρέτη τῆς. Ὅπως γνωρίζετε ἐψηφίσθη στή Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ὁ Νόμος γιά τήν τεχνητὴ ὑποβοήθησι τῆς ἀναπαραγωγῆς, ὁ ὁποῖος πολλαὰ προβλήματα μπορεῖ νά προκαλέσει εἰς τό ἐγγύς μέλλον καί γιά τόν ὅποιον ἡ Ἱερά Σύνοδος κατέθεσε τίς παρατηρήσεις Της καί τίς ἐποικοδομητικὰς προτάσεις Της. Τὰ θέματα τῆς Βιοηθικῆς πού ἀφοροῦν στό μυστήριον τῆς ζωῆς θά κυριαρχήσουν τὰ ἐπόμενα χρόνια καί ἡ Ἐκκλησία μας διὰ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς εἶναι ἔτοιμη νά δώσῃ λόγον ἐμπεριστατωμένον καί ὑπεύθυνον παντί τῷ αἰτοῦντι. Καί δέν θά παύσομε νά κηρύσσομε τόν σεβασμὸν στή ζωὴν, στήν πατρότητα, τὴ μητρότητα καί τὴν οἰκογένειαν, καί τὴν ἀγάπην πρὸς τόν ἄνθρωπον ἀπὸ τῆ στιγμῆς τῆς συλλήψεώς του εἰς τὴν μῆτρα τῆς μητέρας ἕως τὸν φυσικὸν θάνατόν του. Δέν θά παύσομε νά καταδικάζομε διαστροφὰς, ὅπως ἡ ὁμοφυλοφιλία, καί νά διδάσκομε ὅτι ἡ μονογεϊκὴ οἰκογένεια, ἡ παιδοποιΐα μετ’ ἀγνωστούς δότες –γονεῖς καί ἡ ἀντίληψις τῆς κυριαρχίας τῆς μητέρας ἐπὶ τοῦ ἐμβρύου ἀποτελοῦν ἐκφάνσεις ἐγωϊστικῶν καταστάσεων, μετ’ ἄσφοδρον ἐπιπτώσειν στὰ παιδιὰ πού χωρὶς νά ἐρωτηθῶν θά γεννηθῶν καί θά μεγαλώσων σέ ἓνα περιβάλλον ἀφύσικον καί ἀνώμαλον.

4. Οἱ σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας μας μετ’ τὴν Εὐρώπην παγιώνονται σιγά-σιγά καί ἐξαπλώνονται μετ’ δυναμικὸν μὲν, ἀλλὰ καί μετ’ συνετὸν τρόπον. Στὴν ἐποχὴν μας, δέν δικαιολογοῦνται πρακτικὰς ἀπομόνωσης καί φανατισμοῦ ἐν ὀνόματι τῆς ἀληθείας τὴν ὁποῖαν διακρατοῦμεν. Κατὰ τίς ποικίλας ἐπαφὰς μας μετ’ τούς ἐτεροδόξους ἀδελφούς δέν διστάζομε νά τονίζομε τὴν αὐτοσυνειδησίαν μας καί τὴν πλοῦσιαν παράδοσός μας, ἀλλὰ αὐτὸ δέν μᾶς ἐμποδίζει νά ὁμιλοῦμεν μαζὶ των, νά ἀνταλλάσομε ἐπισκέψεις καί νά κινούμεθα ἀνετα χωρὶς φοβίες καί

ἀποκλεισμούς. Ήδη τὰ «ἀνοιγματα» μας πρὸς τὴν Εὐρώπη, γιὰ τὰ ὅποια ἔχουμε τὴν συνοδική ἔγκριση, ἀρχίζουν νὰ ἀποδίδουν καρπούς καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ἐκκλησίας μας προφέρεται μὲ μεγάλο σεβασμὸ καὶ ἀναγνώριση ἀπὸ ἐκείνους πού μέχρι χθὲς διέβλεπαν στὴ στάση μας μίαν ἐχθρότητα πού οὔτε μᾶς ἐκφράζει, οὔτε καὶ μᾶς ταιριάζει. Ἄλλωστε μὴ λησμονοῦμεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν συμμετοχὴ τῆς στοὺς θεολογικοὺς διαλόγους καὶ σὲ διαχριστιανικά Fora δίδει καθημερινὰ τὴ μαρτυρία τῆς μοναδικῆς πίστεώς μας, πράγμα πού προϋποθέτει τὴ χάραξη σωστῆς γραμμῆς πλεύσεως μακροῦ ἀπὸ μισαλλοδοξίες καὶ φονταμενταλισμούς, πού μᾶς ἀδικοῦν καὶ τραυματίζουν τὴν ἐνότητά μας. Εἶναι ὅπωςδήποτε εὐπρόσδεκτη ἢ καλόπιστη κριτικὴ καὶ ἡ ἐπισήμανση ἀποφυγῆς λαθῶν στὶς σχέσεις μας αὐτές. Ἐκεῖνο πού εἶναι ἀπαράδεκτο καὶ ἀπόβλητο εἶναι τὸ νὰ καθορίζουν τὴ στάση μας ἔναντι τῶν ἄλλων κάποια κέντρα ἀντίδρασης πού λυμαινόνται τὴ Θεολογία καὶ τὴν ὀρθόδοξη Πνευματικότητα μὲ τὸ στήσιμο ἑνὸς εἴδους λαϊκῶν δικαστηρίων, ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν δημοσιογραφικῶν τῶν ὀργάνων, πρὸς καταδίκην τῶν ποιμένων, πού ὡστόσο βαστάζουν τὸ βᾶρος καὶ τὸ κόστος τῆς παρουσίας τῆς Ἐκκλησίας μας στὴ διεθνή θεολογικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ σκηνή. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἐπεχειρήσαμε νὰ πείσουμε περὶ τῶν ἀγαθῶν προθέσεών μας, ἀλλὰ εἰς μάτην. Πρόκειται γιὰ ἀνθρώπους ἀντιλόγους, πού ταλανίζονται ἀπὸ φαντασιώσεις καὶ φοβίες καὶ πού ἡ ἐπιδιώξή των εἶναι νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὴν ἰδικὴν τῶν εὐσέβειαν μὲ τὸ νὰ καταγινώσκουν μόνον τῶν ἄλλων τὴν ἀσέβειαν.

5. Τὸ Σχέδιο Ἀνάν γιὰ τὴν «ἐπίλυση» τοῦ Κυπριακοῦ ὑπῆρξεν ἀφορμὴ μεγάλου προβληματισμοῦ μας, ἐπειδὴ οἱ πάντες ἀνέμεναν τὴ γνώμη τῆς Ἐκκλησίας μας ἐπ' αὐτοῦ. Πρὶν διατυπώσουμε τὴν ἀποψή μας ἐδέχθημεν στὸ Γραφεῖον μας τὸν ΥΠΕΞ κ. Γ. Παπανδρέου, ὁ ὅποιος μᾶς ἐνημέρωσε γιὰ τὸ Σχέδιο καὶ τίς προοπτικὲς του, ἐνῶ ἐδέχθημεν συνεδριαζούσης τῆς ΔΙΣ τοὺς κυπρίους Ἰεράρχες Πάφου κ. Χρυσόστομο καὶ Κυρηνείας κ. Παῦλο, οἱ ὅποιοι μᾶς μετέφεραν τὸ κλίμα πού ἐπικρατοῦσε στὴν Κύπρο καθὼς καὶ τίς περὶ τοῦ Σχεδίου ἀπόψεις των. Τὴν σχετικὴ μας ἐνημέρωση συνεπλήρωσαν κατ' ἰδίαν συνομιλίες μὲ ἀρμόδια πρόσωπα, γινώστες τοῦ θέματος καὶ δυνάμενα νὰ διαθέτουν κρίσιν. Ἀποτέλεσμα ὅλης αὐτῆς τῆς κοπιώδους διαδικασίας καθὼς καὶ τῆς εὐρείας συζητήσεως ἡ ὁποία ἔγινεν ἐπὶ Συνόδου ἦτο ἡ δημοσίευσίς τοῦ Ἀνακοινωθέντος μας, μὲ τὸ ὅποιο ἐφιστούσαμε τὴν προσοχὴ τῶν ἀρμοδίων στὴν ἀποφυγὴ τῶν παγίδων τοῦ Σχεδίου σὲ βᾶρος τῆς ἑλληνικότητος τῆς νήσου. Ἡ Κύπρος εἶναι πλέον πλῆρες μέλος τῆς Ε.Ε. καὶ ἐλπίζομεν ὅτι μὲ βᾶση τὸ Κοινοτικὸ Κεκτημένο καὶ τὸν Εὐρωπ. Χάρτη Ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων σύντομα ὅλοι οἱ Κύπριοι ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἐθνότητα καὶ θρησκεία θὰ ἀπολαμβάνουν τὴν ἐλευθερία καὶ εὐημερία μιᾶς ἐνωμένης καὶ ἐνιαίας δημοκρατικῆς κρατικῆς ὄντοτητας.

6. Ἰδρυσις τῆς Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη». Τὴν ἴδρυσή τῆς ἐπέβαλεν ἡ ἀνάγκη τῆς ἐτοιμότητος τῆς Ἐκκλησίας μας πρὸς παροχὴν βοηθείας σὲ χῶρες τῶν Βαλκανίων καὶ τῆς Μ. Ἀνατολῆς, μὲ βᾶση προγράμματα τῆς ΥΔΑΣ καὶ ΥΠΙΕΞ. Οἱ πολεμικὲς περιπέτειες στὸ Κόσσοβο, στὸ Ἰράκ, στὴ Παλαιστίνη, στὸ Ἀφγανιστάν, καὶ ἡ ἀνασυγκρότηση στὴ Ρουμανία, Γεωργία, Ἀλβανία κ.ἄ. ἔφεραν στὸ προσκήνιο τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ δώσει χεῖρα βοηθείας στοὺς πάσχοντες συναθρώπους μας ἀποστέλλοντας τόνους ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας, καὶ ἀναλαμβάνοντας τὴ χρηματοδότηση προγραμμάτων ἀνοικοδομήσεως σχολείων, ἐκκλησιῶν, μοναστηριῶν πού τὸ πολεμικὸ μένος ἐγκρέμισε, ἢ τὴν προσφορὰ ἀσθενοφόρων ὀχημάτων. Ήδη σχετικὰ προγράμματα ἀνοικοδομήσεως ἐφαρμόζονται στὶς χῶρες αὐτές, ἐνῶ παραλλήλως ἐξακολουθεῖ ἡ ἀποστολὴ ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας πού γιὰ μόνον τὸ Ἰράκ ἔχει μέχρι στιγμῆς τὰ ὑπερβεῖ τοὺς 1200 τόνους.

7. Ἡ ἀνέγερσις τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου καὶ τῶν δορυφορικῶν του κτιρίων στὴν περιοχή Καρέα μᾶς ἀπησχόλησε ζωηρὰ καὶ κατὰ τὴν διαρρεύσαντα περίοδον. Ἐκάναμε δυστυχῶς καὶ παρά τὴν ἐντονη ἐπιθυμία μας μονο μικρὰ τινα βήματα πρὸς τὰ ἔμπροσ ἀντιπαλαίοντες πρὸς τὸ τέρας τῆς γραφειοκρατίας κυρίως, ἀλλὰ καὶ τῆς κυβερνητικῆς ἀδιαφορίας, ἂν ὄχι ἀρνήσεως. Τὰ ἀλλεπάλληλα διαβήματά μας πρὸς τοὺς ἀρμοδίους Ὑπουργοὺς παρέμειναν ἄκαρπα, παρά τίς διαβεβαιώσεις των περὶ τοῦ ἀντιθέτου διαβεβαιώσεις των. Κωλυσιεργία καὶ στασιμότης καὶ ἀπουσία πολιτικῆς βουλήσεως ἄφησαν χωρὶς τὴ δέουσα καὶ ἀναμενόμενη ἀνταπόκριση τὰ αἰτήματά μας, καταδικάζοντας τὴν Ἐκκλησία νὰ ἀναμένει τὴν ὑλοποίησιν τῶν ὑποσχέσεων, τίς ὁποῖες ἄλλωστε ἐδέχετο κάθε φορὰ πού ἐνοχλοῦσε τὰ ἀρμόδια κυβερνητικὰ πρόσωπα. Τρανὸ παράδειγμα εἶναι ἡ παρά τίς περὶ τοῦ ἀντιθέτου διαβεβαιώσεις των μὴ μέχρι στιγμῆς χορήγησις ἀδείας γιὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ξενοδοχείου τῆς Ἐκκλησίας στὴν ὁδὸ Δεινοκράτους. Ἐπίσης ἡ παρατηρούμενη δυστοκία γιὰ τὸν νόμιμο ἀποχαρακτηρισμὸ τῆς ἐκτάσεως ἐπὶ τῆς ὁποίας πρόκειται νὰ ἀνεγερθεῖ τὸ συγκρότημα τῶν κτιρίων γιὰ τίς Συνοδικὲς καὶ ἄλλες ὑπηρεσίες. Ἡ μὴ προώθησις στὴ Βουλὴ μέχρι σήμερα τοῦ νομοσχεδίου γιὰ τὴν Ἐκκλ. Ἐκπαίδευσιν παρά τίς ἀντίθετες ὑποσχέσεις. Τὰ παραδείγματα αὐτὰ εἶναι ἀπλῶς ἐνδεικτικὰ τοῦ κλίματος πού ὑφίσταται στὶς σχέσεις μας μὲ τὴν κυβέρνησιν, προφανῶς ἔνεκα τῆς στάσεώς μας στὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων. Ἀλλὰ δέν νομίζω ὅτι δικαιούμεθα νὰ ἐξαγοράσουμε τὴν κυβερνητικὴ εὐνοία προδίδοντες τὸν ἀγῶνα πού ἐκάναμε γιὰ τίς ἀρχές μας, προκειμένου νὰ μὴ μετατραπῆ ἡ χώρα μας σὲ ἄθεο κράτος. Ἐμεῖς πάντως συνεχίσαμε ὄχι μόνον νὰ προβάλλομε τὰ αἰτήματά μας ἐνδυνάμως, ἀλλὰ καὶ προέβημεν στὴν σύστασιν καὶ δύο ΑΕ μιᾶς γιὰ τὴν διαχείρισιν τῶν κονδυλίων ἀπὸ τὸ Γ' Πακέτο Ε.Ε. καὶ μιᾶς ἄλλης γιὰ τὴν ἀνέγερσιν χώρων σταθμεύσεως αὐτοκινήτων. Οἱ Α.Ε. αὐτές ἤδη λειτουργοῦν καὶ ἐτοιμάζουν τὸ ἔδαφος γιὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν ἔργων πού τοὺς ἔχουν ἀνατεθεῖ ἢ θὰ

τούς ἀνατεθοῦν. Βέβαια θά πρέπει νά πῶ ὅτι ὠρισμένες ἀπό τίς προτάσεις μας μικροῦ σχετικῶς βεληνεκούς ἔχουν ἐγκριθεῖ καί ἀπομένει ἡ ἀνάθεσις τῶν μελετῶν σέ εἰδικά Γραφεῖα κατόπιν διαγωνισμοῦ.

8. Τό ζήτημα πού ἔθεσε μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 720/28.7.03 ἐπιστολήν του τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, δηλ. ἡ ἀπαίτηση γιά ὑποβολή τοῦ Καταλόγου τῶν ἐκλογίμων πρὸς αὐτό δι' ἐγκρισιν προκειμένης τῆς πληρώσεως τῆς χηρευούσης Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης ἀρχικά καί τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως μεταγενεστέρως ἀντιμετωπίσθη ἀπό τήν ΔΙΣ μέ τήν ἐπιβαλλόμενη νηφαλιότητα, ὑπευθυνότητα ἀλλά καί ἀποφασιστικότητα, χωρίς περιττάς φραστικές ἐκφράσεις πού εἶναι δείγμα πανικού καί χωρίς βλαπτικές γιά τό μέλλον τῆς Ἐκκλησίας μας ἐπιπτώσεις. Δέν ἐδιστάσαμε νά τονίσουμε τήν ἀγάπη καί τό σεβασμό μας πρὸς τό Φανάρι, ὅπως αὐτά ἐκφράζονται ἐπί 75 τώρα χρόνια μετά τήν κατά τό ἔτος 1928 ἔκδοσις τῆς Πατριαρχικῆς καί Συνοδικῆς Πράξεως περὶ τῆς διοικητικῆς ἐνσωματώσεως στήν Ἐκκλησία μας τῶν τότε λεγομένων Νέων Χωρῶν, ἀλλά καί τήν ἀνυποχώρητη πρόθεσή μας νά μή ὑποθηκεύσουμε τό αὐτοδιοίκητο τῆς Ἐκκλησίας μας. Συνεπῶς ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας μας ὑπῆρξεν ἐξ ἀρχῆς σαφῆς. Σύμφωνα μέ τίς ἀμοιβαῖες συμφωνίες μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μας πού ὀλοκληρώθησαν μέ τήν Πατριαρχικὴν Συνοδικὴν ἀπόφασιν τῆς 3 Αὐγούστου 1929, ἡ ἀρχική ὑποχρέωσις τῆς Ἐκκλησίας μας νά ἀποστέλλει στό Πατριαρχεῖο τόν Κατάλογο τῶν ἐκλογίμων γιά τίς Νέες Χῶρες, πρὸς ἐγκρισιν κατηργήθη καί ἀντ' αὐτῆς ἀνεγνωρίσθη στό Πατριαρχεῖο ἡ εὐχέρεια νά προτείνει καί αὐτό ὑποψηφίους πρὸς ἐγγραφὴν στόν Κατάλογο αὐτό μέ ἀπόφασή της. Γιά τό λόγο τοῦτο καί ἀφοῦ δι' ἐπισημοῦ συνοδικοῦ ἐγγράφου ὑπεμνήσθησαν στό Πατριαρχεῖο οἱ ἐπελθοῦσες κατά τὰ ἄνω μεταβολές στοὺς ὅρους τῆς Πατριαρχικῆς καί Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928, ἐδηλώθη ὅτι τοιαύτη ὑποχρέωσις τῆς Ἐκκλησίας μας δέν ὑφίσταται ἀπὸ 74ετίας καί ἐπομένως παρέλκει ἡ ἀποστολή τοῦ Καταλόγου πρὸς ἐγκρισιν, ὡς τό Πατριαρχεῖον ἀπαιτοῦσε. Ἀντ' αὐτοῦ ὁμοῦ ἡ ΔΙΣ ὑπερβαίνουσα τὰς νομικὰς συζητήσεις καί ἔρεις καί μάχας, ἐξ ἀγάπης κινουμένη ἀπεφάσισε νά ἀποστείλει τόν Κατάλογο πρὸς ἀπλήν ἐνημέρωσιν, ἐπειδὴ ὁ Κατάλογος δέν εἶναι ἀπόρρητος καί ἔχει ἤδη ἐγκριθεῖ ὑπὸ τῆς ΙΣΙ τελεωτικά. Εἶναι προφανές ὅτι τό θέμα αὐτό δέν προσφέρεται οὔτε γιά φθηνή κατανάλωσι καί εὐτελισμό, οὔτε γιά ἐπίδειξη ἀνωρίμου καί ἐπικινδύνου διὰ τίς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν παλληκαρισμοῦ, διό καί τό διεχειρίσθημεν μέ περισσὴν προσοχήν, ἀφήσαντες εἰς ἄλλους εὐφυεστέρους τίς πρωτοβουλίες τῶν δημοσίων ἐκδηλώσεων καί δηλώσεων καί τοποθετήσεων, πού ὡς ἀποτέλεσμα εἶχαν νά τοὺς ἐκθέσουν στό πανελλήνιον.

Ὑπάρχουν ὡστόσο καί νεώτερες ἐξελίξεις, οἱ ὁποῖες λόγῳ τῆς σοβαρότητάς των κρίνω ὅτι πρέπει νά ἀπασχολήσουν τήν ΙΣΙ. Μέχρι τώρα τό ζήτημα τοῦτο ἐχειρίσθη μέ περισσὴν περίσκεψιν καί ὑπευθυνότητα ἡ ΔΙΣ τῆς Ληξιάσης Συνοδικῆς περιόδου κατά τὰς συνεδρίας της τοῦ Αὐγούστου ἐ.ἔ. Κατ' αὐτάς ἐτέθη ὑπὸ τινῶν ἀδελφῶν Συνοδικῶν ἡ πρότασις παραπομπῆς τοῦ θέματος εἰς τήν ΙΣΙ, ἀλλά γενομένης ψηφοφορίας αὕτη ἀπερρίφθη. Κατόπιν τούτου τοῦ ζητήματος ἐπελήφθη ἡ ΔΙΣ καί ὁμοφώνως ἀπεφάνθη κατόπιν διώρου περίπου εἰσηγήσεώς μου καί εὐρείας καί ἐλευθέρως συζητήσεως ὅτι δέν ἀποστέλλεται πρὸς τό Οἶκουμ. Πατριαρχεῖον ὁ Κατάλογος τῶν ἐκλογίμων πρὸς ἐγκρισιν, ἀλλά πρὸς ἐνημέρωσιν. Τήν ἀπόφασιν αὐτὴν κατεστρώσαμεν εἰς Συνοδικόν ἐγγραφόν ὑπ' ἀριθμ. τό ὁποῖον δημοσιεύεται σήμερον εἰς τό μόλις κυκλοφορηθέν τεῦχος Σεπτεμβρίου τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία». Ἐκτοτε ἐμεσολάβησαν ὠρισμένες νεώτερες ἐξελίξεις ὡς εἶναι : α) Ἡ δημοσίευσις εἰς ἀθηναϊκὴν ἐφημερίδα τοῦ περιεχομένου πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς ἀπευθυνομένης πρὸς τόν κ. Πρωθυπουργόν τῆς χώρας διὰ τῆς ὁποίας ἐπιρρίπτονται οἱ εὐθύνες δημιουργίας τῆς κρίσεως εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μας εἰς τήν Ἐκκλησίαν μας καί δὴ καί εἰς τόν Προκαθημένον της, ἐπιδιώκουσα δὴθεν τήν ἐνσωμάτωσιν των Ἱ. Μητροπόλεων τῶν λεγομένων Ν. Χωρῶν εἰς τήν αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καί β) ἡ κατά πρωτοβουλίαν μου διατύπωσις εἰς προσωπικὴν μου ἐπιστολήν πρὸς τόν Παναγ. Οἶκ. Πατριαρχὴν τῆς προτάσεως διὰ μίαν προσωπικὴν συνάντησίν μας προκειμένου νά ἀναζητηθῇ διέξοδος ἀπὸ τὴν κρίσιν. Μέχρις ὅτου ἐγράφοντο οἱ γραμμὲς αὐτές δέν ὑπῆρχεν ἀπάντησις οὔτε εἰς τό Συνοδικόν ἐγγραφόν μας ὑπ' ἀριθμ. οὔτε εἰς τὴν προσωπικὴν μου ἐπιστολήν.

Παρά ταῦτα καί ἐπειδὴ ἔφθασε καί εἰς ἐμέ τό Μήνυμα περὶ τῆς ἀναγκαιότητος νά ἐνημερωθῇ ἡ ΙΣΙ καί χειρισθῇ τό θέμα αὐτό ἐπιθυμῶ νά ἀνακοινώσω εἰς τόν ἱερόν Σῶμα μας ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ ΙΣΙ τό ἐπιθυμεῖ καί ἐγώ ὁ ἴδιος προτείνω τήν, κατά παρέκκλισιν ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, πρότασιν τοῦ ζητήματος τούτου κατά τήν παρούσαν ΙΣΙ ἢ ἔστω κατά τινὰ ἐντὸς τῶν προσεχῶν ἡμερῶν ἔκτακτον σύγκλησιν αὐτῆς. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἀναφέρω ὅτι κατά τὰς συνεδρίας τοῦ Ἰουνίου ἐ.ἔ ἡ ΔΙΣ κατήρτιζε τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς παρούσης ΙΣΙ δέν ὑπῆρχεν εἰς τόν ὀρίζοντα τό ἀργότερον ἀναφθέν ζήτημα τοῦτο. Τό ἐγγραφόν τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου δι' οὗ ἐζητεῖτο ὁ κατάλογος πρὸς ἐγκρισιν ἔχει ἡμερομηνίαν 27.7.03 καί ἐλήφθη τὴν 29.7.03. Τὴν 1.8.03 ἀπεστάλη, κατὰ νόμον, ἡ Ἡμερησία Διάταξις στοὺς Σεβ. Μητροπολίτας. Ἐκ τοῦ νόμου δέν ὑφίσταται δυνατότης συμπληρωματικῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰ μὴ μόνον ἢ δι' ἀποφάσεως τῆς ΙΣΙ ἐγκρισίς τῆς συζητήσεως καί ἄλλους ἢ ἄλλων θεμάτων ἐκτὸς ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀναγράφονται εἰς τὴν Ἀρχικὴν Ἡμερ. Διάταξιν. Ἐπομένως θέτω τό ζήτημα καί ζητῶ τὴν γνώμην τῆς ΙΣΙ. Περισσότερα ἐπ' αὐτοῦ θά εἴπωμεν μετά καί τὴν ἀντιφώνησιν τοῦ Σεβ. Ἀντιπροέδρου.

Παραλείπω για λόγους συντομίας άλλες δραστηριότητες τῆς Ἐκκλησίας ὡς εἶναι λ.χ. ἡ ἀνακαίνιση τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου, ἡ προώθηση ἔργων ἐκ τοῦ Γ' Πακέτου Πρόντι γιά τίς Ἱ. Μητροπόλεις καί τήν Ἱ. Σύνοδο, οἱ ἐπισκέψεις μου σέ Πατριαρχεῖα καί Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες, τό συμμαζέυμα τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ προώθηση συστάσεως ΑΕ γιά τά ΜΜΕ τῆς Ἐκκλησίας κλπ.

Σεβασμιώτατοι,

Ταῦτα ἐν πολλῇ συντομίᾳ πρὸς ἐνημέρωσίν Σας. Καί Κύριος ὁ Θεός ὁ ἐτάζων καρδίας καί νεφρούς καί εἰδώς ἐκάστου τά κίνητρα καί τίς προθέσεις ἅς χαρίσει εἰς ἕνα ἕκαστον ἡμῶν τήν ὠριμότητα πού ἀπαιτοῦν οἱ καιροί, ὥστε τά διανοήματα καί διαβήματά μας νά ἔχουν τό στοιχεῖον τῆς διακρίσεως, τῆς λογικῆς καί τῆς σοφίας καί νά μὴ ὑπαγορεύονται ἀπό ὑποπτες καί ὀπισθόβουλες σκέψεις, ἀλλ' ἀπό μόνον τό συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ λαοῦ μας. Εὐχόμαι οἱ ἐργασίες τῆς παρουσίας ἸΣΙ νά στεφθοῦν ἀπό ἐπιτυχία καί ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος νά μᾶς καθοδηγήσει στήν λήψη τῶν πρεπουσῶν ἀποφάσεων πρὸς δόξαν Θεοῦ.